

1r ESO

40 FRAGMENTS DE
LA LITERATURA
UNIVERSAL

MATERIAL PER
A L'ALUMNE/A

ALFRED SALA CARBONELL
CURS ESCOLAR 2006/2007

Índex de les lectures

1. Els dos primers dies d'escola (<i>Cor</i>).....	1
2. El vàter, un bon saló de lectura (<i>El nen</i>).....	6
3. La litinèsia (<i>El Gran Amic Gegant</i>).....	10
4. El diabòlic pla de les bruixes per exterminar els nens (<i>Les bruixes</i>).....	16
5. Una nena extraordinària (<i>Matilda</i>).....	23
6. El gran amor del senyor Hoppy (<i>Agu trot</i>).....	27
7. El mossèn dislèxic (<i>El rector de Nibbleswicke</i>).....	30
8. El cadell d'home (<i>El llibre de la selva</i>).....	33
9. Quatre germanes (<i>Donetes</i>).....	40
10. Una aposta: fugar-se d'una presó només “amb el pensament” (<i>El problema de la cel·la número 13</i>).....	45
11. Un assassinat anunciat (<i>L'endeví de la bola de cristall</i>).....	50
12. El Rubens sota el Whistler (<i>El problema del Rubens robat</i>).....	53
13. El cotxe que es va esfumar (<i>El cotxe fantasma</i>).....	57
14. Comencem pel començament (<i>David Copperfield</i>).....	61
15. Jacob Marley i Ebenezer Scrooge (<i>Cançó de Nadal</i>).....	67
16. Un acte de valentia (<i>Les aventures de Tom Sawyer</i>).....	71
17. En Huck, l'amic d'en Tom (<i>Les aventures de Huck Finn</i>).....	77
18. L'estupidesa dels malnoms (<i>Doneta</i>).....	80
19. Salvant orangutans (<i>Un estiu a Borneo</i>).....	84
20. L'estàtua trista (<i>El Príncep Felç</i>).....	88
21. Un coet presumptuós (<i>L'il·lustre coet</i>).....	93
22. Amb la família al supermercat (<i>Marcovaldo</i>).....	96
23. Gulliver arriba a Lil·liput (<i>Viatges de Gulliver</i>).....	101
24. L'home invisible sembla el caos (<i>L'home invisible</i>).....	109
25. El catau de l'Aranyerra (<i>Les Dues Torres, El Senyor dels Anells</i>).....	114
26. Buck defensa el seu amo (<i>La crida del bosc</i>).....	118
27. La lluita per sobreviure (<i>Amor a la vida</i>).....	124
28. El rei Artús, el mag Merlí i l'espasa Excàlibur (<i>El rei Artús i els seus cavallers</i>).....	127

29. Lluita de monstres antediluvians	
<i>(Viatge al centre de la Terra)</i>	131
30. Atac als caníbals <i>(Escola de Robinsons)</i>	142
31. Les fosques possibilitats de la invenció del telèfon	
<i>(El castell dels Càrpats)</i>	148
32. Un monstre paorós <i>(Aventures del capità Hatteras)</i>	151
33. L'atac dels llops <i>(Un drama a Livònia)</i>	156
34. Un noi llançat <i>(Un capità de quinze anys)</i>	160
35. Els perills de la selva <i>(L'Estrella del Sud)</i>	163
36. Una nena està a punt de ser segrestada	
<i>(Si em morís abans de despertar-me)</i>	168
37. El gran simi blanc <i>(Tarzan de les mones)</i>	172
38. Ichabod i el Genet Germànic <i>(La llegenda de Sleepy Hollow)</i>	176
39. Un son de vint anys <i>(Rip Van Winkle)</i>	181
40. Els deu manaments	
per compartir el planeta amb els animals.....	185
Fonts.....	188

1r ESO

40 FRAGMENTS DE
LA LITERATURA
UNIVERSAL

ANNEX PER AL
PROFESSOR/A

1. Els dos primers dies d'escola

- 1) Començava un dilluns, 17... d'octubre!!! Les classes començaven tan tard perquè la societat no tenia tanta *consciència* com ara que els nens i les nenes han d'anar a l'escola, ni la gent pensava que dos mesos de vacances d'estiu són més que suficients per descansar del curs acadèmic. Quan començaries les classes? Resposta lliure. Si consideren que al setembre, vol dir que en tenen prou amb juliol i agost; si consideren que a l'octubre, se suposa que sabrien aprofitar els tres mesos de vacances. Millor.
- 2) A les deu del matí.
- 3) Cinquanta-quatre, i si el comptem a ell, cinquanta-cinc.
- 4) No li agrada gaire, perquè no somriu com el mestre que va tenir el curs anterior.
- 5) El mestre ja li agrada, i això és perquè ja el coneix més: no és només un home seriós com li va semblar el primer dia, també és molt humà.

2. El vàter, un bon saló de lectura

- 1) *Fag*: assistent o criat d'un alumne més gran. Aquest alumne més gran pot ser o no un *boazer*.
Boazer: alumne gran que fa funcions de vigilància com a auxiliar; en altres centres es diu *prefect*. Els *boazers* de Repton es passaven en les seves funcions i s'aprofitaven dels més petits. Cal que condemnem aquesta actitud a classe.
- 2) Perquè li escalfi la tassa del vàter en ple hivern.
- 3) Amb un tastador de vins tastant una mostra de claret vell.
- 4) S'entreté llegint. Al llarg de l'hivern, es llegeix l'obra completa de Charles Dickens.
- 5) Resposta lliure. Val a dir que l'experiència de Dahl ens ha de servir per acostumar-nos a portar un llibre a sobre sempre que pensem que ens haurem d'esperar en una cua, en una consulta... o al vàter.

3. La litinèsia

- 1) Gran Amic Gegant.

- 2) De color verd clar.
- 3) Van al revés: baixen i esclaten en el cul de l'ampolla.
- 4) Doncs que en lloc de fer rots, fa pets. Els pets són tan potents que el fan enlairar.
- 5) *Petiquipum*.

4. El diabòlic pla de les bruixes per exterminar els nens

- 1) Repugnants, porcs, llardosos, bruts i pudents. També diu que són pitjor que la caca de gos i que parlar d'ells la fa vomitar.
- 2) Fantabulosa, de fantàstica + fabulosa.
- 3) Cada bruixa ha de deixar la seva feina i comprar la millor confiteria que trobi. Després hi haurà un dia en què faran una gran festa perquè hi vagin tots els nens, i cada llaminadura contindrà una fórmula secreta que els convertirà en ratolins quan arribin l'endemà a l'escola. Llavors els mestres posaran rateres amb formatge. Els ratolins cauran al parany i la trampa els tallarà el cap. En poc temps, no hi haurà ni nens ni nenes, a Anglaterra.
- 4) Fórmula 86 d'Acció Retardada Productora de Ratolins.
- 5) En vint-i-sis segons.

5. Una nena extraordinària

- 1) Perquè és molt més sensible, llesta i intel·ligent que la resta de nens i nenes de la seva edat.
- 2) Als tres anys.
- 3) La consideren una molèstia i una nena rara, perquè estan acostumats a mirar la televisió i a no llegir mai.
- 4) Se'n va tota sola a la biblioteca a llegir-ne.
- 5) Cada dia Roald Dahl dedicava unes hores a escriure. Es retirava a una caseta petita que tenia en el seu jardí, s'asseia a la seva butaca, es posava una fusta plana sobre els genolls i començava a escriure amb bolígraf en un foli. Així estava aïllat i còmode, i es podia concentrar per crear.

6. *El gran amor del senyor Hoppy*

- 1) Les flors del seu balcó i la senyora Silver.
- 2) Hoppy és un derivat de "Hope", que vol dir "esperança" en anglès. És com si el senyor Hoppy visqués eternament amb l'esperança d'enamorar la senyora Silver.
- 3) Perquè és molt tímid.
- 4) Alfie. Hiverna.
- 5) *Agu trot* és la paraula Tortuga llegida al revés. Roald Dahl el va titular així perquè les tortugues són claus en el desenvolupament d'aquesta història i perquè les paraules al revés també hi fan el seu paper.

7. *El mossèn dislèxic*

- 1) Que havia tingut dislèxia.
- 2) Sí. Perquè la nit abans de començar a fer de rector estava molt nerviós, i alguna cosa li va fer *click* al cervell i va despertar l'antiga dislèxia adormida.
- 3) Agafava instintivament la paraula més significativa d'una frase i automàticament la lletrejava girant-la del revés sense adonar-se'n.
- 4) Exemples: *sot* es convertia en *tos*, *cas* en *sac*, *moll* en *llom*...
- 5) Resposta lliure. Aquí van unes paraules "dobles": *pit-tip*, *curt-truc*, *com-moc*, *ser-res*, *sa-as*... A partir d'aquí, el professor/a es pot animar a fer palíndroms...

8. *El cadell d'home*

- 1) Als turons de Seeonee, a la jungla de l'Índia.
- 2) Es diu Tabaqui, el Llepaplats. L'odien perquè explica xafarderies per sembrar la zitzània i menja trossos de cuir que troba entre les deixalles dels llogarrets. Li tenen por perquè sovint es torna boig perquè té la ràbia i aleshores és perillós.
- 3) Diu que el tigre Shere Khan, el Gran, vindrà a caçar en aquells turons.
- 4) Vol dir que els homes, quan surtin a caçar Shere Khan, encendran l'herba per acorralar-lo. I això, és clar, perjudicarà molts animals, que hauran d'abandonar els seus caus.
- 5) Mowgli, que vol dir Granota, perquè el bebè és com una granoteta.

9. *Quatre germanes*

- 1) Que hi hagi gent que té tantes coses mentre n'hi ha d'altra que no té res.
- 2) Que elles tenen la mare i el pare i es tenen les unes a les altres.
- 3) Sí que té raó, perquè primer és la família, i després les coses materials.
La Beth se sent satisfeta i afortunada de tenir-ne una.
- 4) Al front de batalla, perquè es troben en plena guerra de Secessió.
- 5) A la Jo. Serà escriptora.

10. *Una aposta: fugar-se d'una presó només "amb el pensament"*

- 1) S'ha quedat encorbat d'espatlles, amb la cara esgrogueïda, els ulls guenyos i descolorits, i amb ulleres de cul de got. Això deu ser possible si et dediques tota la vida a estudiar SENSE FER CAP ALTRA COSA. Però recordeu, *Mens sana in corpore sano*: s'ha de cultivar la ment, però també el cos. I estudiar amb bona llum.
- 2) Perquè té un front ample com una cúpula immensa i fa servir un barret del número 20 (que deu ser molt).
- 3) "Dos més dos fan quatre, no algunes vegades, sinó totes les vegades".
- 4) Perquè va guanyar un campió d'escacs sense ser-ne cap expert, només fent servir la lògica.
- 5) L'imprescindible: sabates, pantalons, una camisa i roba interior.

11. *Un assassinat anunciat - Apèndix per al professor/a*

- 1) Li diu que morirà un dia de la setmana que ve i si es pot evitar. El professor li contesta que sí, sempre que tingui el cap preparat per fer-ho.
- 2) Quan Varick li diu que morirà apunyalat per l'esquena, Van Dusen li contesta: "Caram, caram, quina desgràcia".
- 3) Va estudiar a Oxford, i gràcies a Varick, que li va pagar part dels estudis.
- 4) Transcorre a Boston, capital de l'estat de Massachusetts, als Estats Units.
- 5) "Hi ha hagut alguna tara mental a la família de vostè?"

12. El Rubens sota el Whistler

- 1) Creu que el va treure duent-lo a sota el braç.
- 2) És un detectiu de la policia.
- 3) Va combinar cola amb massilla i altres substàncies per formar una pasta que va estendre sobre el Rubens, pintat a l'oli, i després hi va pintar la còpia del Whistler a l'aquarel·la, que arribat el moment trauria amb aigua sense afectar el Rubens de sota.
- 4) En cinquanta mil dòlars de l'època.
- 5) Resposta oberta. Van Dusen no té doctor Watson, però fa deduccions lògiques com Sherlock Holmes. Sí, podem dir que -en l'àmbit deductiu- és el Sherlock Holmes americà, a més, en va ser coetani. Ara bé, no és cap home d'acció ni cap artista de la disfressa, com sí ho era Sherlock Holmes.

13. El cotxe que es va esfumar

- 1) Baker i Bowman.
- 2) "La Trampa".
- 3) Perquè és un tram de carretera on els automobilistes es posen a gran velocitat, i si el primer agent no aconsegueix aturar el cotxe, avisa l'altre agent per telèfon i aquest l'atura.
- 4) Només en sabem que és un descapotable.
- 5) Continua la marxa sense fer cas del senyal i l'agent Baker ha de saltar fora de la carretera.

14. Comencem pel començament

- 1) ... dient-nos el dia i l'hora en què va néixer: un divendres a les dotze de la nit.
- 2) Que tindria una vida desgraciada i que veuria esperits.
- 3) Això de la vida infeliç és el que hem de dir nosaltres a partir de la seva història (que sembla que sí que ho serà, d'infeliç -no tota, però-), i d'esperits no n'ha vist mai cap.
- 4) Vol dir que quan ell va néixer, el seu pare ja havia mort (sis mesos enrere).
- 5) La tieta del seu pare; per tant, una tieta-àvia seva. No li agrada, a la mare, perquè té molt mala jeia i li fa por.

15. *Jacob Marley i Ebenezer Scrooge*

- 1) Un clau de porta. Un clau de taüt. Ironia.
- 2) Resposta lliure.
- 3) És summament avar.
- 4) No, és molt solitari.
- 5) Resposta lliure. Aniria bé que fossin positius i diguessin que sí, ja que Scrooge és prou intel·ligent per evolucionar i esdevenir una persona bona i solidària.

16. *Un acte de valentia*

- 1) Tracta d'anatomia.
 - 2) Que la Becky, espantada, n'estripa un full en tancar-lo de sobte.
 - 3) Perquè creu que la seva aparició sobtada (que ella considera d'espia) és el que li ha fet tancar el llibre de sobte i estripar-lo sense voler.
 - 4) Que abans que ella contesti, en Tom s'aixeca i diu que ha estat ell.
 - 5) Perquè li agrada la Becky. Es comporta com un cavaller i assumeix el càstig que li correspondria a ella.
- Traducció del pòster del film (1938): *Tom, potser algun dia arribaràs a president... si no et penges abans!*

17. *En Huck, l'amic d'en Tom*

- 1) Acaba que en Tom i en Huck troben els diners que els lladres havien amagat a la cova i es fan rics.
- 2) La vídua Douglas.
- 3) "Pobra ovelleta extraviada".
- 4) Li parla de Moisès i dels joncs (és a dir, de quan va ser trobat, essent un bebè, en un cistell, entre uns joncs de la vora del Nil).
- 5) No l'escolta amb interès, perquè Moisès va morir fa moltíssims anys, i a en Huck no li fan cap gràcia, els morts.

18. *L'estupidesa dels malnoms*

- 1) No, perquè sempre deixava anar clatellots, bufetades i pessigades, i a més, amargava la vida als alumnes amb comentaris que feien molt de mal.

- 2) A Yama, el déu de la mort.
- 3) Els posava malnoms.
- 4) Un nen molt agradable, tímid i que no es ficava mai amb ningú. Era molt estudiós i molts volien ser amics seus, però ell marxava sempre cap a casa un cop acabades les classes i no jugava mai amb ningú. Era més ric que els altres, i això li feia vergonya, perquè ell volia ser com els seus companys.
- 5) Resposta lliure. Han de sortir tres idees: a) És evident que l'Ashu no és cap nen homosexual; per tant, el mestre s'equivoca greument en dir-li *doneta*. b) En l'hipotètic cas que ho fos, el mestre no té cap dret a posar-li aquest malnom. c) En cap cas, el mestre no té cap dret a posar cap malnom a ningú. En el cas de l'Ashu, sent un nen tímid com era, el malnom li va fer molt de mal. I no s'ho mereixia.

19. *Salvant orangutans*

- 1) Són els nadius de l'illa de Borneo.
- 2) La Yuma.
- 3) Consisteix a fer de mare orangutan de debò: estar amb el bebè vint-i-quatre hores al dia, i això -és clar- inclou dormir amb ell.
- 4) Li ha de tallar la mà.
- 5) És un menjar típic d'Indonèsia. *Nasi* vol dir arròs. Però el *nasi goreng* és arròs amb verduretes i picant. Un plat superior és el *nasi goreng special*, amb un ou ferrat al mig.

20. *L'estàtua trista*

- 1) Era a la part més alta de la ciutat, i estava posada sobre una columna. Estava tota recoberta de plaquetes d'or, amb dos safirs brillants als ulls i un gran robí vermell en el puny de l'espasa.
- 2) D'un jonc.
- 3) Cap a Egipte, perquè va arribar la tardor i emigraven cap a climes més càlids.
- 4) Entre els peus de l'estàtua del Príncep Felç. Són les llàgrimes del Príncep Felç.

5) El Príncep plora perquè està trist en veure que hi ha tanta misèria al món mentre que ell, en canvi, essent una estàtua, està carregat de riqueses que ningú pot aprofitar.

21. Un coet presumptuós

- 1) Perquè no ha explotat en els focs d'artifici de la nit anterior.
- 2) Diu que l'han enviat a un balneari de moda perquè es refaci.
- 3) Perquè diu que cada nit, quan les granotes canten, tothom es manté despert per escoltar-les, i esmenta el cas de la dona del granger, que va dir que no havia pogut dormir en tota la nit per elles. La Granota s'enorgulleix de ser tan popular, perquè es pensa que la gent està encantada amb els seus raucs.
- 4) Diu que detesta les *persones* que parlen d'elles mateixes, com la Granota, quan ell vol parlar d'ell mateix. Cal que els alumnes observin el contrasentit, la ironia i el molt de veritat que hi ha en aquesta frase, i és que Oscar Wilde era un geni.
- 5) Escoltar-se. Amb ell mateix. Que de vegades és tan profund que no s'entén ni ell mateix.

22. Amb la família al supermercat

- 1) Sis: el pare, la mare i quatre fills.
- 2) El de la mare, Domitilla, i el de dos fills, Filippetto i Michelino.
- 3) “Com que no tenien ni un duro...”
- 4) Cadascú agafa un carro i van en processó.
- 5) Amb vaixells mercants.

23. Gulliver arriba a Lil·liput

- 1) Per la comparació que en fa amb el seu dit del mig, entre 6 i 9 cm d'alt.
- 2) Perquè, per a ells, és un gegant desconegut, i la gent tem tot allò desconegut, i més si és gros com un edifici i es belluga... La foscor fa por perquè no saps què t'hi trobaràs; quan ho saps, ja no fa por.
- 3) Perquè els ha donat paraula de portar-se bé (aixecant la mà esquerra i posant el sol de testimoni) i perquè no creu que li vulguin fer mal.
- 4) És més per a adults que per a nens. Només cal fixar-se en el vocabulari i en l'estil literari. Segons el mateix J. Swift, ell no va escriure els

Viatges... per divertir el món, sinó per humiliar-lo. Segurament per això, els lectors més susceptibles se'n van venjar considerant aquesta obra mestra de misantropia com un llibre per a nens i no per a adults.

- 5) El tracte (un cop preses les mesures de seguretat pertinents) és correcte i respectuós, amb rebuda oficial d'autoritats, i li donen tot el menjar que poden quan els indica que té gana.

24. L'home invisible sembla el caos

- 1) Perquè ha tornat l'home invisible i està boig.
- 2) Perquè estava enrabiat i volia fer mal a la gent.
- 3) Fugir i amagar-se.
- 4) Trenca tots els vidres de totes les finestres del *Coach and Horses*, llança un llum del carrer a la finestra del saló de la senyora Gribble i talla els fils del telègraf d'Adderhean.
- 5) Perquè, com que no el veuen, no saben si se n'ha anat o encara corre per allà.

25. El catau de l'Aranyerra

- 1) En Gòl·lum va al davant i els dos hòbbits al darrere, l'un al costat de l'altre.
- 2) Una pudor molt forta.
- 3) El catau de l'Aranyerra.
- 4) Perquè vol que se'ls mengi l'Aranyerra.
- 5) De la mateixa Aranyerra i de les restes putrefactes de les seves captures.

26. Buck defensa el seu amo

- 1) Buck salta en defensa del seu amo quan aquest rep un cop de puny d'un individu malcarat. L'amo el separa de l'individu perquè el gos està a punt de matar-lo. Després, un grup d'homes decideix que el gos ha actuat correctament i no li fan res. La fama del gos es va estenent.
- 2) Durant la febre de l'or del 1898.
- 3) Resposta lliure. Ha de ser un gos gros. Les versions cinematogràfiques i les il·lustracions solen fer que sigui un pastor alemany o un santbernard.

- 4) En Buck ho fa perquè obeeix una llei natural instintiva i primitiva: la d'ajudar i defensar el seu amo, tot i que no ha estat entrenat per fer-ho. Aquesta actitud no és imaginació de l'autor, perquè hi ha gossos que, donat el cas, ho fan, això.
- 5) Que la tractin amb amor i la facin adaptar al seu ecosistema.

27. La lluita per sobreviure - Apèndix per al professor/a

- 1) De moment, que li puguin fer mal, un ós i els llops. També hi pot haver escurçons.
- 2) Resposta lliure. A veure, el company insolidari a la millor el dona per mort, i així ho comunica en arribar, i per tant, ningú no l'anirà a buscar i ell ja es pot anar esperant. És a dir, que s'ha de moure i sortir del bosc.
- 3) Perquè està molt dèbil.
- 4) Perquè veu que l'home li planta cara i no li té por, i, per tant, si el vol haver, hi haurà de lluitar. Els óssos són animals tranquils que no volen problemes. En conseqüència, l'ós se'n va.
- 5) Té por que se'l mengin els llops.

28. El rei Artús, el mag Merlí i l'espasa Excàlibur

- 1) Contra el rei Pellinor. El guanyador ha estat Pellinor.
- 2) Tornar a enfrontar-se amb Pellinor.
- 3) No, perquè se li va trencar l'espasa en el combat amb Pellinor i ara no té cap arma per enfrontar-s'hi.
- 4) S'hi pensar enfrontar encara que sigui amb un garrot de roure.
- 5) Parlant-li d'Excàlibur perquè la vagi a buscar.

29. Lluita de monstres antediluvians

- 1) Tots tres arriben a un mar immens que hi ha a l'interior de la Terra, i el travessen amb un rai. En Hans pesca, i captura un peix prehistòric. Després, en comprovar la fondària, algun animal de poderosa mandíbula mossega el pic que fan servir de sonda. Tot seguit, un ictiosaure i un

plesiosaure (que són tan enormes que els havien pres per uns quants animals diferents) s'enfronten entre ells davant dels aventurers.

- 2) Orsar: Maniobrar una embarcació de manera que posi proa al vent i navegui contra aquest.
- 3) Dinosaur: llangardaix terrible; ictiosaure: llangardaix-peix; plesiosaure: veí del llangardaix, pròxim al llangardaix. La descripció, si volen, la poden fer basant-se en la il·lustració. Compte, el plesiosaure no té potes; té quatre aletes amb les quals “vola” per dins el mar, com les tortugues.
- 4) És el llac Ness (*Loch Ness*) i el plesiosaure es diu Nessie.
- 5) Resposta lliure. Caldria, primer, que assentessin les bases del que vol dir “versemblant”: que es pot considerar com a veritat. Tot seguit, que es manifestin a favor o en contra (sempre amb arguments, mai perquè sí o perquè no) de si és creïble que es baixi fins al centre de la Terra i que existeixi un mar en el seu interior habitat per animals prehistòrics.

30. *Atac als caníbals*

- 1) Els caníbals no són de debò, i el presoner, tampoc. És gent pagada per representar el seu paper. Els protagonistes no en maten cap, perquè les bales són de fogueig. Els “morts” només ho fan veure, que estan morts.
- 2) *Robinson Crusoe* (1719) és la novel·la més famosa de Daniel Defoe, i conta les aventures d'un naufrag que va a parar a una illa deserta, on salvarà dels caníbals un nadiu a qui anomenarà Divendres i s'hi haurà d'espavilar durant 28 anys.
- 3) Sí, prou que s'hi comporta, com un valent. És clar que va armat, però els caníbals són una dotzena, i ell no sap que tot és comèdia.
Penso que no actua de forma cruel; recordeu el text: “Godfrey no tenia cap intenció de perseguir-los. Per a què matar-ne més? Havia salvat la seva víctima, els havia fet fugir, això era l'important.” És a dir, fa el just per salvar el presoner i prou, sense ànim de fer cap matança.
Quant a “Tu, d'ell, què hauries fet?”, la resposta és lliure. Compte, que no n'hi hagi cap que digui que ell/a els escabetxinaria tots, ara.
- 4) Intentem que siguin versembants i originals alhora.

- 5) La novel·la se situa l'any en què va ser escrita, el 1882, i llavors *encara* hi havia caníbals. De fet, diuen que a finals dels anys 1980, a les Turtle Islands (Sierra Leone) *encara* n'hi havia, i que a Papua Nova Guinea *encara* en corren... Ara bé, no sé fins a quin punt, això de Papua, és actualment una mena de reclam turístic.

31. *Les fosques possibilitats de la invenció del telèfon*

- 1) Es parla del telèfon, i se'l fa servir per escoltar la gent sense que aquesta se n'assabenti.
- 2) Hi ha una línia telefònica oculta que va del castell dels Càrpats fins a l'hostal del *Rei Macià*, de forma que tant pot servir per escoltar el que es diu a l'hostal, com per fer-hi arribar els sons que es vulguin.
- 3) Antonio Meucci, tot i que el primer a patentar-lo va ser Alexander Graham Bell (1875).
- 4) Thomas Alva Edison (1847-1931), a més d'inventor (si no fos per ell, potser no existiria l'electrònica), era home de negocis, i va patentar més de 1200 invents (pensem que va arribar a tenir uns 3000 "ajudants"); entre ells: el fonògraf (primer aparell que gravava i reproduïa sons), el micròfon, la làmpada d'incandescència (la bombeta, vaja), i, per als nord-americans, el cinematògraf (tot i que els europeus sabem que els seus inventors van ser els germans Lumière el 1895).
- 5) Vol dir que tant l'èxit com la feina ben feta s'aconsegueixen treballant o estudiant (és a dir, suant, transpirant), i que, per tant, no s'ha d'esperar mai que t'arribi la inspiració per posar-te a treballar.

32. *Un monstre paorós*

- 1) Una muntanya de glaç que té forma de polze gegant. Acaba en punta, com si fos l'ungla del dimoni.
- 2) Veuen un segon con invertit damunt del Polze; aquest con sembla girar sobre la seva punta i fa la impressió que està a punt de caure. En realitat, però, només és un miratge provocat per la boira.

- 3) Perquè han vist un animal que sembla un dinosaure venir corrents cap a ells. I, és clar, s'han espantat.
- 4) En realitat, han vist el gos del capità John Hatteras. Aquest gos, pel fenomen de la refracció, ha aparegut als ulls dels mariners com un monstre gegant. Refracció: Modificació de la trajectòria d'un raig o del front d'una ona quan travessa una superfície que limita dos medis diferents.
- 5) Hatteras és el nom d'un cap de Carolina del Nord (EUA).

33. *L'atac dels llops*

- 1) Livònia era el territori que ocupen les actuals Estònia i Letònia. Aquests dos països limiten amb el golf de Finlàndia, Rússia i Lituània.
- 2) Els ulls dels llops.
- 3) Un revòlver i un bastó.
- 4) Pensa que és millor no fer servir el revòlver, perquè ell és un fugitiu, i podria atreure l'atenció dels seus perseguidors.
- 5) Se salva perquè, enmig de la boira, es topa amb una escala. Els alumnes poden fer volar la imaginació sobre la procedència de l'escala (li han baixat amb una corda des d'un globus o des d'un dirigible...). A la novel·la, però, aquesta escala forma, amb altres tres, un molí de vent, amb les seves aspes i tot.

34. *Un noi valent*

- 1) L'audaç pot ser irreflexiu; l'agosarat pensa primer i de seguida actua.
- 2) Agosarat.
- 3) Als quatre anys.
- 4) Vuit.
- 5) La geografia.

35. *Els perills de la selva*

- 1) Doncs a l'Àfrica del sud, perquè *austral* vol dir sud. D'aquí *Austràlia*...
L'Estrella del Sud és un diamant.

- 2) Perquè sent el soroll de peülles dels bous, que estan nerviosos perquè hi ha un lleó.
- 3) Que té una serp cargolada al voltant del genoll dret, sota el pantaló.
- 4) El negre Bardik, que talla el cap a la serp.
- 5) No li dóna les gràcies perquè no vol prémer la mà d'un negre i reconèixer que li ha salvat la vida. La seva actitud és incorrecta i racista. Tu què haguessis fet? Resposta lliure, però ha d'anar en la línia de dir que si en Bardik hagués pensat com James Hilton, no l'hauria ajudat, i Hilton hauria mort per la picada de l'escurçó.

36. Una nena està a punt de ser segrestada

- 1) S'hi ficaven perquè era una nena. Resposta lliure, però ha d'anar en la línia de dir que aquesta és una actitud sexista i inadmissible. Els alumnes, que es posin en el lloc de la Millie, a veure què els en semblaria.
- 2) Tommy (Thomas).
- 3) És policia, inspector de tercera.
- 4) Un caramel groc de llimona.
- 5) Li ha donat un home, i li ha dit que no ho digués a ningú.

37. El gran simi blanc

- 1) Per esbrinar quines són les seves intencions.
- 2) Sheeta, el lleopard.
- 3) No se n'adona, perquè, tot i que el lleopard fa soroll en avançar, Clayton no té l'oïda tan fina (perquè és home de ciutat), i no sent res.
- 4) Fa el seu crit -el crit de desafiament de les mones- i el lleopard fuig.
- 5) Són cosins.

38. Ichabod i el Genet Germànic

- 1) Passa a la *Fondalada Dorment* (Sleepy Hollow, poble de l'estat de Nova York), a finals del segle XVIII, la nit de Halloween, el 31 d'octubre.
- 2) Amb la castanyada.

- 3) Un espia britànic que va ser capturat pels nord-americans i executat. Això va ser durant la Guerra de la Independència dels Estats Units (1775-1783).
- 4) Pólvora.
- 5) Que no té cap.

39. *Un son de vint anys*

- 1) L'escopeta està rovellada i feta malbé, el gos ha desaparegut, té les articulacions rígides i poques forces, hi ha un corrent d'aigua nou, no reconeix ningú del poble, vesteix diferent dels altres, la gent se'l mira amb sorpresa, la barba se li ha tornat grisa i li ha crescut més d'un pam, els gossos el borden, el poble és més gran i hi ha més gent, hi ha cases noves, han desaparegut els llocs on anava, a sobre les portes hi ha noms estranys...
- 2) Wolf.
- 3) Doncs perquè no el coneixen, ja que no l'han vist mai.
- 4) Es queda astorat, és a dir, amb una gran sorpresa i un gran espant, i vol trobar de seguida la seva família.
- 5) Fem que es preocupin pel món i la família.

40. *Els Deu Manaments*

Les respostes als quatre primers apartats són lliures.

- 5) El programa Roots & Shoots es pot trobar per internet sense cap problema. Està basat en l'educació dels nens i de les nenes de tot el món per tal que estimin els animals i el seu entorn i actuïn per conservar-los. L'Institut Jane Goodall també existeix a Espanya, i té la seu a Barcelona.